

Emajlirane

Glasilo delavskega kolektiva Tovarne emajlirane posode

Izdaja Tovarna emajlirane posode vsako drugo soboto. Urejuje uredniški odbor: dr. Zupančič Franc, Emil Ježič, Metka Rozman, ing. Danilo Fajš in Vlado Smeh. Glavni in odgovorni urednik Vlado Smeh. Uredništvo Celje, telefon 39-21, interna št. 207. Rokopisov in slik ne vračamo. Časnik izhaja v nakladi 3300 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Tisk in kišerji CP »Celjski tisk« v Celju

LETO VIII. ŠTEV. 3

Celje, 20. februarja 1964

Notranja organizacija in odgovornost za delo

Za presojanje pravičnega odnosa do dela, odgovornosti za delo je predpogoj dobro izvedena notranja organizacija podjetja, organizacija dela, točno določen obseg dela, ki ga mora opravljati vsakdo na določenem delovnem mestu.

Ko razpravljamo o osnutku statuta, se polaga važnost na organizacijo samoupravljanja, na samoupravne organe v podjetju, njihov delokrog, manj se pa govori povsod in tudi pri nas o notranji organizaciji v podjetju. Pod notranjo organizacijo pojmuje vse notranje odnose glede razporeditve dela, ljudi itd. Po navadi imamo pred seboj v mislih ob pojmu notranje organizacije le neko organizacijsko shemo sektorjev, obratov, oddelkov, delovnih mest in razporeditve ljudi po delovnih mestih, mogoče tudi še neko medlo predstavo delokroga za posamezna delovna mesta v tej organizacijski shemi. Že ustava določa, da si morajo podjetja poleg drugih vprašanj v svojem statutu urediti tudi svojo notranjo organizacijo in poslovanje. Tako se daje posebna važnost že na temelju ustave reševanju problemov notranje organizacije v podjetju, in tega pomena notranji organizaciji tudi mi ne moremo zmanjševati.

Ko že pripravljamo dokončno besedilo statuta, da ga sprejmemo, ni odveč, če pregledamo določila o naši notranji organizaciji v našem osnutku. V osnutku predvidevamo poseben pravilnik o notranji organizaciji podjetja ter so v samem besedilu glede notranje organizacije podana le nekatera načela in smernice. To je bilo že ob začetku sestavljanja osnutka storjeno zaradi tega, ker smo se zavedali obsežnosti in važnosti tega vprašanja, ne da bi se hoteli izogniti reševanju tega vprašanja ter ga pozneje nekako urediti samo z nekajimi spremembami organizacijskih shem ali kako drugo podobno rešitvijo.

Spričo dolgagežnosti ureditve notranje organizacije v podjetju moramo biti pri tem delu stvarni in konkretni ter posvetiti čim več časa in moči. Od pravilno izvedene notranje organizacije dela, razporeditve delovnih mest, določitve delokrogov in odgovornosti za posamezna delovna mesta je odvisna prava in stvarna osnova za uspešno in pravilno izvajanje ter usmerjanje dela, izvrševanja določenih nalog in s tem seveda storilnosti, produktivnosti in podobno. Če hočemo ocenjevati določeno delo in izvajalca dela ter ga klicati na odgovornost zaradi neizvršitve oziroma nepravilne izvršitve dela, moramo točno določiti njegovo delo. Delovni nalog, odreditve dela, čas in vse ostale okolnosti, morajo biti točno določene, ne pa z nekimi splošnimi izrazi ali navodili, ki dopuščajo razna izmikavanja, izkrivljanja prejetih nalogov, ali prekoračenje delokroga v nasprotni smeri. Kdor se zaveda odgovornosti za svoje delo, hoče imeti takšno izvedeno opredelitev in organizacijo dela, kdor je nagnjen izmikavanju, ljubi megleno nejasnost

glede nalogov in delovnega območja.

Določeno notranjo organizacijo imamo izvedeno v podjetju in tudi delamo in stremimo za izboljšanje te organizacije. Mislim pa, da se nam kljub vsemu vsiljuje slika, kot da v podjetju naša notranja organizacija ni trdna, nima točno določenih orisov in prijemov ter, da ima še veliko pomanjkljivosti in nejasnosti. Imamo analitsko oceno delovnih mest, s katero je določena strokovna ocenitev dela in vsi pogoji dela na posameznih delovnih mestih, dolžnosti in odgovornost delavca na delovnem mestu. Ta analitska ocena je bila izdelana predvsem kot podlaga za naše obračunske postavke, za vsklajanje in določanje pravičnih medsebojnih razmerij in to vse le v pogledu razdeljevanja osebnih dohodkov. Ni nam pa doslej še prav služila zato, da bi se pri notranji organizaciji dela, določevanju delokrogov na posameznem delovnem mestu, odgovornosti, naslonili na njo ter se je posluževali. Verjetno bo držalo to, da je izvedena analitska ocena velikokrat preveč načelna in da bi jo bilo potrebno v praksi obdelati tako, da je uporabljiva v vseh konkretnih primerih. Opisi delovnih mest v analitski oceni so precej splošni. Če je delovno mesto vodilno ali vodstveno, je našeto veliko raznih splošnih dolžnosti in odgovornosti, na zunanjo zelo obsežno in izčrpno, tako da se že včasih zdi, da je breme teh dolžnosti in odgovornosti za določeno delovno mesto kar pretežno. Tako se pri vodilnih naštevajo vse mogoče dolžnosti in odgovornost za pravilno organizacijo, nemoteno poslovanje, ugotavljanje napak, usmerjanje dela, izvršitev plana itd. in zopet skoraj isto pri nižje podrejenem vodstvenem delovnem mestu, kjer se morda še dodaja poleg tega dolžnost za pravilno in strokovno izvajanje dela, tehnološkega postopka, koordinacijo dela itd. Prave ločilnice med enim in drugim delokrogom v tej analitski oceni dostikrat ni. Zaradi tega je analitska ocena resda včasih težko uporabljiva kot podlaga za reševanje konkretnih vprašanj na posameznem delovnem mestu ali spada neko delo v delokrog tega ali omega obratovodje, delovodje, šefa oddelka, in ali je ta ali oni za to nepravilnost, napako, opustitev ali neizvršitev dela odgovoren.

Predočimo si nekatere praktične primere. Skušajmo si določiti dolžnosti in odgovornosti n. pr. vodje sektorja, obratovodje, delovodje, skupinovodje v odnosu na delo pri določenem stroju. Postavimo si vprašanje, kdo je odgovoren za neposredno izvajanje dela na stroju, kdo za dajanje smernic za delo, kdo za varnostne naprave, za uporabo zaščitnih sredstev itd. Delavec na stroju je izvajalec dela, njegov skupinovodja je neposredno odgovoren za pravilno, strokovno izvajanje dela, delovodja ali obratovodja je odgovoren za dajanje pravičnih smernic za delo,

ne pa neposredno za samo izvajanje na določenem stroju. Za varnostne naprave in delovanje stroja je odgovoren obratovodja. Na ta način bi morali imeti organizacijsko sliko za vsak stroj, delovno mesto glede delokroga dela. Tako se nam pa zgodi, da nastane okvara na stroju in nastaja vprašanje kdo je odgovoren prvi, in kdo drugi. Nastane obratna nezgoda. Ali odgovarja delavec izvajalec, ali skupinovodja, delovodja ali obratovodja, ali celo vodja sektorja za nepravilnost dela, za opustitev varnostnih ukrepov, navodil in druge pomanjkljivosti, zaradi katerih je prišlo do nezgode. Tako se prične muka okrog iskanja

Točno odrejeno delo ter vsi pogoji in ostale okolnosti za izvedbo dela na delovnem mestu, silijo izvajalca k pravočasni in pravilni opravi dela ter ne dopuščajo možnosti izmikavanja ali opustitvam, ker je lahko ugotovljiva odgovornost posameznika za delo, če je namreč organizacija dela točno in določeno izvedena. Iz tega izhaja, da se na ta način ustvarja pravičen odnos izvajalca do dela in občutek ter zavest odgovornosti, ker je dana možnost, da se vsakega izvajalca lahko klicijo povsem zanesljivo za nepravilnosti na odgovornost. Tako izvedena organizacija dela ima isti učinek in ustvarjanje zavesti odgovornosti,

se moramo pri končnem ustvarjanju besedila osnutka statuta zavzeti za to, da bodo ta načela jasno izražena v statutu in bodo trdna podlaga za bodoče delo na organizaciji dela v podjetju.

Uspešnost v poslovanju, v proizvodnji, dvig storilnosti in vsi podobni problemi, so neposredno vezani na izčrpno izvedeno organizacijo dela, ki zagotavlja točno odrejene dolžnosti in s tem neposredno odgovornost. Ta neposredna odgovornost mora biti vedno osebna odgovornost vsakogar za odrejeno delo. Kršitve delovnih dolžnosti imajo za posledico disciplinsko odgovornost in disciplinsko kaznovanje. Značilno je, da imamo v disciplinskih postop-

krivca. Delavec, ki je delal in se je ponesrečil, je kriv ali ni kriv, skupinovodja bo kriv ali ne bo kriv, ker se je izgovarjal, da ni dobil točnih navodil, pa naj bo obratovodja kriv. Tako pride mo po lestvici odgovornosti navzgor celo do tehničnega direktorja, ki naj bi bil kriv, da je prišlo do nepravilnega izvajanja dela na stroju in obratne nezgode, vsled česar nastaja odškodninska odgovornost za podjetje, ker mora plačati stroške za oškodovanca za zdravljenje itd. Podobno se nam dogaja na drugih področjih pri prevzemu blaga, pri odpremi proizvodov, pri raznih nepravilnih podatkih in obračunih. Iščeš krivca, ki naj bi po svojem delokrogu in delovnem mestu moral biti v prvi vrsti odgovoren.

V sporu z drugim podjetjem se moramo braniti glede nepravilnosti pri poslovanju, pri odpremi ali pri prevzemanju blaga ter velikokrat nam še nasprotna stranka dokazuje naše napake. Brez napak resda ni nikjer poslovanja, vendar moramo imeti takšno organizacijo v tolikšni meri izvedeno, da v vsakem primeru lahko ugotovimo, kjer se je napravila napaka in kje je odgovornost ter skušamo v bodoče odpraviti takšne napake.

od najnižjega do najvišjega delovnega mesta. To po drugi strani omogoča hitro ugotavljanje napak in krivcev ter pospešuje samo poslovanje, storilnost, ažurnost itd. Posledica tega je tudi druga pomembna stvar, da mora nadrejeni, vodilni dajati podrejenemu točno odrejene delovne naloge in odrediti točno vse pogoje za opravo dela. Vsak izvajalec dela bodisi v proizvodnji, administraciji ali kjerkoli na delovnem mestu v podjetju, ima s tem odrejeno točno svoje delovne dolžnosti, ne more otresti teh dolžnosti, ne more valiti delo na drugega in tudi ne prekoračevati svoj delokrog. Pravilna organizacija dela enakomerno in pravilno obremenjuje vse izvajalce del.

Iz tega vidika gledano je za celotno poslovanje važna izvedba notranje organizacije. Skrbeti moramo za to, da bomo takšno organizacijo izvedli z našimi notranjimi predpisi, pravilnikom o notranji organizaciji, pravilnikom o higiensko-tehnični in varnostni zaščiti, z raznimi standardi ter končno tudi z načelnimi določili v statutu. V statutu morajo priti sicer načelne določbe, vendar jasne smernice za izvedbo naše notranje organizacije ter

kih sicer veliko kršitev raznih delovnih dolžnosti, ki so v zvezi z zaposlitvijo kot n. pr. neredno prihajanje na delo, neopravičeni izostanki, prepiranje, pretepanje med delom, žaljenje in podobno, zelo malo pa je v disciplinskem postopku kršitev delovnih dolžnosti kot opustitev dela, nepravilna izvršitev dela, prekoračenje delokroga itd. Vse to kaže, da notranja organizacija dela ni izvedena tako, da bi takoj neposredno ugotavljali takšne kršitve delovnih dolžnosti na določenem delovnem mestu, na drugi strani pa pomanjkljiva notranja organizacija ne ustvarja zadostne neposredne odgovornosti za odkrivanje takšnih kršitev delovne discipline, kršitev delovnih dolžnosti, zaradi česar ni predlogov in prijav od odgovornih za uvedbo postopkov.

Mislim, da je dolžnost vsakega člana kolektiva, da o tem razmišlja in pomaga pri delu za pravilno notranjo organizacijo dela. S tem bomo razbremenili tiste, ki so preobremenjeni in naložili delo tistim, ki ga morajo in zmorejo še opravljati na svojih delovnih mestih glede na določen delokrog in zahtevano strokovno usposobljenost.

Iz zasedanj skupščine

Dne 3. II. 1964 je bilo 19. redno zasedanje skupščine. Na dnevnem redu so bile spremembe pravilnika o delitvi čistega dohodka, pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in pravilnika o uporabi osebnih avtomobilov.

Po teh spremembah se čisti dohodek deli na obvezni rezervni sklad, na osebne bruto dohodke in bruto sklade.

Obvezni rezervni sklad se izračuna po zakonitih predpisih.

Za osebne dohodke se smatrajo redni in priložnostni prejemki, ki jih dobijo delavci iz stalnega ali začasnega delovnega razmerja v podjetju in iz honorarnega dela, bodisi da gre pri tem za redno ali nadurno delo. Prav tako se smatra za osebni dohodek vsak prejemek, ki je po zakonu in predpisih izenačen z osebnimi dohodki.

Za bruto sklade se smatra: družbeni investicijski sklad in skladi podjetja, pa tudi vsi morebitni skladi ekonomskih enot.

Razmerje med deležem, ki gre za osebne dohodke (bruto — bruto) in med čistim dohodkom (brez obveznega rezervnega sklada) se določi tako, da osebni dohodki rastejo ali padajo vzporedno s produktivnostjo, ekonomičnostjo in rentabilnostjo podjetja.

Rezultat produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti kažejo zakonite ekonomske analize.

Razmerje delitve čistega dohodka (brez obveznega rezervnega sklada) na bruto-bruto osebne dohodke in bruto sklade, določi vsako leto na podlagi zakonitih analiz skupščina podjetja.

Pravilnik določa razmerje za delitev čistega dohodka za leto 1963.

Ugotovljena sredstva za sklade se delijo na: sklade podjetja, prispevke politično teritorialnim enotam, ki se izračunajo po osnovah zakonitih predpisov. Formirajo se naslednji skladi podjetja: obvezni rezervni sklad, interni rezervni sklad, sklad skupne porabe in poslovni sklad za osnovna in obratna sredstva.

Iz sredstev za osebne dohodke lahko ekonomske enote ali podjetje formira še rezervni sklad osebnih dohodkov, ki se vodi pod sredstvi za osebne dohodke in se uporablja po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Ob koncu leta se neizplačani rezervni sklad osebnih dohodkov prenese v neobvezni rezervni sklad.

Ker je skupščina potrdila celotne spremembe pravilnika o delitvi čistega dohodka, preneha veljati pravilnik o delitvi čistega dohodka, ki je bil sprejet na skupščini dne 18. 12. 1961.

Spremembe pravilnika o delitvi osebnih dohodkov so se nanašale na izračun osebnih dohodkov v ekonomski enoti 7. Spremenjen je drugi odstavek 21. člena tega pravilnika. Po tej spremembi se znesek osebnih dohodkov delavcev, zaposlenih na delovnih mestih medobratnih naročil izračuna tako, da se opravljene ure pomnožijo z obračunsko osnovo, povečano za celo podjetje. Ta sprememba velja do 1. decembra 1963.

Po dopolnitvi pravilnika o uporabi osebnih avtomobilov imajo pravico do uporabe osebnega avtomobila člani kolektiva, ki so republikanski ali zvezni poslanci v njihovi mandatni dobi, kadar potujejo v svojstvu poslanca.

Skupščina je še sklenila naj se pospeši izdelava osnutka statuta podjetja, o katerem je kolektiv razpravljati tri mesece, da bo statut pravočasno predložen v potrditev skupščini.

Prav tako je bil sprejet sklep, naj se izdela osnutek pravilnika o organizaciji in poslovanju podjetja, da bo ta osnutek že pripravljen, ko bo skupščina sprejela statut. Ta osnutek mora biti pripravljen do 31. marca 1964.

Skupščina je ugotovila, da še ni izdelan pravilnik o higiensko-tehnični varnosti, čeprav je bilo sklenjeno že pred desetimi meseci, da mora biti ta pravilnik narejen in predložen skupščini. Zaradi tega je bilo sklenjeno, da mora biti ta pravilnik narejen do 29. februarja 1964.

Na 20. rednem zasedanju, ki je bilo dne 12. februarja 1964 je skupščina razpravljala o zaključnem računu za leto 1963 in ga potrdila.

Iz razprave in podatkov v zaključnem računu je razvidno, da je tovarna v letu 1963 dosegla doslej najvišjo proizvodnjo. Količinski proizvodni plan je bil prekoračen za 10 %, vrednostni plan proizvodnje pa za 11 %. V primerjavi z letom 1962 znaša količinski in vrednostni plan proizvodnje 16 % porasta.

Kot je bilo že večkrat povedano je tudi zadnja razprava na skupščini pokazala, da je treba vložiti skrajne napore za obnovo strojnega parka in naprav.

Iz podatkov zaključnega računa je razvidno, da je bil največji porast proizvodnje pri samitarnih izdelkih in odpreskih, pri embalaži in napravah za gretje, medtem ko je proizvodnja posode zastajala. Ugodni rezultati proizvodnje so bili doseženi v sorazmerno težkih pogojih gospodarjenja, zaradi zastarelosti strojnih in energetskih naprav. Zaradi vzdrževanja zastarelega strojnega parka so se povečali tudi stroški proizvodnje.

Mnogo več skrbi je bilo v letu 1963 posvečeno osvajanju novih izdelkov zaradi čedalje večjih zahtev domačega in tujega tržišča.

Iz bilančnih podatkov je razvidno, da so člani kolektiva precej zadolženi pri koriščenju potrošniških in drugih kreditov. Skupno imajo 243.786.000 din dolga kar znaša toliko kot dva mesečna neto osebna dohodka. V primerjavi z letom 1962 se je zadolženost članov kolektiva povečala za 60 %.

Nekaj misli o visokošolskem izobraževanju

(Nadaljevanje)

V dvoletnem visokošolskem študiju tretje stopnje sta prva dva semestra posvečena predavanjem splošnih obveznih predmetov in izbirnih tem za ožjo specializacijo, druga dva semestra pa izdelavi magistrskega dela, ki je osnovano na eksperimentih in študijah individualnih problemov. Magistrsko delo se lahko opravi pod vodstvom univerzitetnih predavateljev v matičnem podjetju slušatelja in s področja, ki je za podjetje interesantno oziroma koristno.

Možnost vpisa imajo diplomanti druge stopnje s aktivnim znanjem enega tujega jezika.

Ker je v šolah sodobnega tipa izrecen poudarek na praktičnem izkoriščanju teorije, je jasno, da diplomanti vseh treh stopenj niso več tisti teoretiki z abstraktnim znanjem in da gre pri tretji stopnji v resnici le za poglobitev in razširitev znanja na ožjem področju, oziroma za specializacijo, ki jo s pridom izkorišča napredna znanost in industrija v najrazvitejših državah ter je ožja specializacija postala osnova za nove dosežke v tehniki, za povečanje kvantitete in izboljšanje kvalitete izdelkov.

Potrebno je torej, da se tudi v našem podjetju čimprej odobri in na široko odpre možnost za di. ter da se štipendirajo za prvo in drugo stopnjo tudi tista področja, ki so z ozirom na naš tehnološki proces še deficitarna, kot so na primer mineralogija in metalurgija.

Izsledki raziskav jeklene posode za rabo na štedilnikih

Osvajitev elektro posode, ki pomeni toliko pričakovani kvalitetni premik v dosedanjem sortimentu emajlirane posode, stoji pred durmi redne proizvodnje naše tovarne. Zato dobivajo znanstveni raziskovalni inštituti in zavodi v svetu, tudi za naše podjetje še posebno važnost prav v sedanjem času. V pričujočem članku podajamo izsledke raziskovanj, ki jih je opravil Zvezni raziskovalni zavod za gospodinjstvo v Stuttgartu (ZR Nemčija) s posebnim ozirom na vpliv debeline dna, površine dna in stopnje učinkovitosti jeklene posode, ki je namenjena uporabi na elektro štedilnikih.

PREDMET RAZISKAV

Zavod je delal poizkuse ne samo z jekleno posodo trgovsko-običajnih debelin dna (2,00 in manjših in večjih debelin, ki je bila v ta namen izrecno posebej izdelana — vse pa v cilju jasnejše opredelitve vplivov posameznih komponent. Pri tem so bile vse posode popolnoma enake po obliki, velikosti in debelini sten. Preizkusi so se vršili na grelnih ploščah 180 mm premera 1500 W učinka in ob uporabi 6-stopenjskega stikala za vklop in izklop. Preizkus vsake posode se je opravil s ciljem segrevanja 2 litrov vode od enotne začetne temperature 20° C na temperaturo 75° C s točnim odčitovanjem porabe energije. Stopnja učinka se je izračunala iz kvocienta koristne porabnosti napram odčitani porabi tokovine. Vsako posodo so podvrgli 50-kratnemu testiranju, da bi opazovali pri tem tudi vpliv staranja posode.

VPLIV RAVNINE DNA

Površina, odnosno, bolje rečeno ravnina dna posode na svojstven način vpliva na stopnjo učinka porabljene energije. V ta namen so najprej ugotovili s preciznimi merilnimi instrumenti odstopanje dna posod od horizontalne na 25 različnih, vendar lokalno točno odrejenih mestih. Poleg tega so ravnino posameznih posod ugotavljali z nanosom paste za tuširanje, pri čemer so posamezne posode vrteli na horizontalno optimalni plošči tako dolgo, da se je pasta popolnoma na statičnih (kontaktnih) ploščah odlepila. Tako dobljeno stične točke posod so potem vrisali v risbe radi daljnega proučevanja, vpliva ravnine dna na stopnjo učinkovitosti potrošnje energije. Meritve so pokazale da teoretično ni posod, ki bi se s svojo dnom po vsej površini prilegle grelni plošči štedilnika, četudi bi ta bila do skrajnosti horizontalno tuširana.

UGOTOVITVE

Raziskave vpliva ravnine dna posod so pokazale, da — proti pričakovanju — intenzivnost prilaganja vselej ne povečuje linearno stopnjo učinkovitosti porabe energije.

Posvetovanje o vzgoji otrok

Dne 23. I. 1964 je bilo v tovarni posvetovanje o vzgoji otrok. Tega posvetovanja so se udeležili predstavniki šole »Franja Vrnčič« na Hudinji ter predstavniki množičnih organizacij v tovarni. Posvetovanje se je nanašalo v glavnem na vzgojo otrok članov našega kolektiva ter dajanja pomoči pri tej vzgoji.

Kot je razvidno iz vsebine posvetovanja, ne gre samo za materialno pomoč, temveč tudi za pomoč pri šolanju. Udeleženci posvetovanja so povedali, da je mnogo primerov, da so starši prezaposleni in ne morejo nuditi učinkovite pomoči svojim otrokom pri učenju. Potrebno bi bilo organizirati pomoč otrokom pri študiju, o čemer se bodo še dokončno pogovorili.

be energije. Večji toplotni izkoristek kažejo tiste posode, pri katerih stične ploskve v bližini zunanjega roba in čigar oblika roba na prehodu iz dna v steno posode hitreje prehaja (torej posode z manjšim radiusom).

Interesantne so dalje ugotovitve, ki izhajajo iz vpliva površine dna. Brušena dna kažejo največjo stopnjo toplotnega izkoristka (v povprečju za ca 10 % več kot elektro posoda z emajliranim dnom). Debelina dna posode pa vpliva v tej smeri, da stopnja učinkovitosti (izkoristek energije) leži najbolje pri debelini pločevine 1,90 do 2,20 mm, medtem ko s tanjšanjem ta učinek hitro pada, relativno počasneje pa pada z večjo debelino pločevine. Povprečna stopnja učinkovitosti znaša 50 do 60 % porabljene energije pri običajni elektro posodi debeline 1,70 do 3,25 mm, medtem ko znaša pri

posodi iz 1 mm dna (ki ima emajlno prevleko) 47 %, pri isti debelini dna (ki pa je brušeno) pa komaj 44,5 %. Izkoristek energije leži pri elektro posodi debeline 1,50 do 3,00 mm v zelo ozkih intervalih, kar dokazuje, da so razlike v porabi energije majhne odn. za povprečnega uporabnika brez večje vrednosti.

Maksimalni izkoristek energije so izmerili pri posodi z debelino dna 1,92 mm, ki je bilo popolnoma ravno zbrušeno (tuširano) in pri čemer je bila tudi grelna plošča tuširana. Izmerjeni izkoristek je znašal 64,4 % pri 100 % ploškvii prileganja.

Pri vseh preizkusih pa izstopa dejstvo, da se emajlirano dno v pogledu toplotnega izkoristka (pri isti kontaktni površini) le malo razlikuje od toplotnega izkoristka, doseženega pri ostruženem neemajliranem dnu posod. B.I.

Naša družina

Naši napori za izobraževanje in vzgajanje staršev v socialističnem duhu, so sestavni del našega boja za socialistično demokracijo. Brez socialistične demokracije, brez uspešnega družbenega samoupravljanja vsega ljudstva ni mogoče ustvariti harmonije interesov posameznika, družbe in družine. Družina mora seveda dobivati vedno več družbene pomoči, toda ne zato, da se otrese v celoti vzgojne dolžnosti, marveč zato, da lahko to svojo pravico čim bolj uživa. Socializem prinaša nove pravice in nove dolžnosti. V bučni borbi proti staremu in preživetemu često pozabljamo na bistvo pri vsakem družbenem prehodu, namreč na ustvarjanje novega, da ne govorimo o potrebi po ohranitvi vseh pozitivnih tradicij in skozi stoletja nakopičenega kulturnega in moralnega kapitala. Tako v vprašanju družine čisto radi poudarjamo samo propadanje starega in pozabljamo konkretno na novo vsebino, na novo napredno tendenco, ki jo moramo podpirati, če hočemo, da bo zamrlo samo tisto, kar je slabega. Družina ima v bodočnosti veliko vlogo, večjo kot jo je imela doslej, seveda če jo pojmujejo kot živo celico družbe. Brez dvoma obstaja zastarelo pojmovanje o očetovi avtoriteti in družinski egoizem. Odpraviti hočemo samo očetovo oblast, njegova avtoriteta pa bo v socializmu še rastla. Tudi vezanost na družino bo nujno rastla, seveda tem bolj, ker se bo v bodočnosti družinski in družbeni interes zelo zblizal. Kar pa se tiče odgovornosti staršev do otrok, lahko pričakujemo samo brezprimeren porast individualne odgovornosti in individualne očetovske in materinske ljubezni do otroka. Da bo prvi v zgodovini vsak otrok zaželen. Družina ima svojo bodočnost v tem, da bo človeka obogatila s še globljimi čustvi. Mož dolžnosti do žene in otrok ne bo čutil kot breme, ampak kot prisvojenost čustvo. Brez dvoma bo v bodočnosti prevzela družba vedno več družinskih funkcij, toda naj še toliko pomaže družini, odgovornost za vzgojo s starši samo deli, kajti očetovska in materina ljubezen bo ostala prva in trajna. Samo od sebe, spontano, brez ogromnih vzgojnih naporov pa ne bo nič.

Družino lahko proučujemo z različnih stališč, vendar je potrebno, da jo pogledamo zlasti glede na položaj žene v njej. Industrija je dala ženi možnost, da se gospodarsko osamosvoji, s tem pogojem, da uveljavlja pravice do enakopravnosti. Z zaposlitvijo žene pa se ustvarja nova gospodarska podlaga za višjo obli-

ko družine. Toda med možnostmi, ki se ženi in s tem družini odpirajo v vseh industrijskih državah in uresničenjem le-teh, je vrsta objektivnih in subjektivnih problemov, ki vplivajo na družino in na družbo. V tem procesu ženin sprostitev se namreč spreminjajo odnosi in način življenja v družini. Pomembnost ženin položaja v družini lahko ocenimo, če ga analiziramo z različnih gledišč. Že njena biološka funkcija sili k ustaljeni, varni in urejeni obliki življenja, ki se običajno uresniči z zakonsko zvezo. Na ženi — materi še vedno leži glavno breme vzgoje otrok kot eno najvažnejših funkcij, ki so še ostale družini v njenem razvoju. Žena ostane tudi gospodinja. V glavnem potrebe družine zahtevajo od žene da ostane gospodinja, saj ji družba v tem nudi le najskromnejšo pomoč. Močan činitelj, ki veže ženo na gospodinjstvo, pa je tudi tradicija, ki se ji žene marsikje le težko upirajo. Najvažnejše pa je, da se žena vedno bolj zaposluje izven družine, k čemur jo silita dva vzroka. V prvi vrsti mora s svojim zaslužkom prispevati k materialni osnovi družine. Močna je tudi njena lastna težnja k popolnemu uresničenju enakopravnosti. Žena je pri nas v položaju, ki zahteva precej fizičnih in duševnih sil ter zavesti, če hoče, da bo zmogla v tej borbi za enakopravnost. Naša družba ji nudi pravno vse možnosti, da uveljavlja svoje pravice do svobodnega življenja, toda uresničenje teh pravic ni enostavna stvar. Važen činitelj je, da žena želi imeti otroka, da hoče ostati prvi in najpotrebnejši vzgojitelj v najbolj čustvenem pogledu, predvsem v najnežnejši otroški dobi, to je njena duševna zakonitost in življenjska potreba. Če ženi to odvzamemo, nastanejo vsi pogoji za delitev duševne motnje. Družba je dolžna, da pomaga ženi materialno in moralno. S tem v zvezi naj omenim vlogo moža, ki jo ima v tem procesu. Mnogi pravijo, da je ponižan v svoji vlogi, saj je splahnela njegova oblast nad ženo in otroki. Naše stališče pa je dokaj jasno. Mož se s tem, da prizna nujnost procesa za žensko enakopravnost, zavestno odpoveduje vsaki težnji po izkoriščanju žene. S tem priznanjem se mož dviga na etično višjo stopnjo, njegova osebna morala in družbena vrednost pa s tem raste. Za ponižanega se torej ima le tisti, ki ne doume, da je bil njihov prej-

(Nadaljevanje na 4. str.)

STRELCI SO ZBOROVALI

V soboto, 8. februarja 1964 so imeli naši strelci letni občni zbor. Naša strelska družina »TEMPO« je znana po svoj dejavnosti ne samo v okrajnem ali v republiškem merilu, temveč tudi po vsej Jugoslaviji.

Strelstvo ne predstavlja pri nas samo najpopularnejši množični šport, temveč je po svoji vsebini dela važno za krepitev obrambne moči naše socialistične domovine.

Cilj strelske organizacije je, da vzgaja svoje članstvo v dobre in kvalitetne strelce, dobre poznavalce orožja, dobre branilce domovine in zavedne državljane. Njena naloga je še, vzgajati člane v enotnost naših narodov ter se boriti proti vsaki zlorabi orožja, ki je zaupano strelski organizaciji.

V našem kolektivu je strelski šport zelo razširjen in priljubljen kar dokazuje veliki uspehi, ki jih je imela naša strelska družina ves čas svojega obstoja.

Naša strelska družina je posvečala vedno največjo pozornost usposabljanju članstva v uporabi orožja. Da bi dosegla v tem še boljše uspehe, je z velikim trudom in požrtvovalnim delom zgradila sodobno strelišče

Pri gradnji strelišča, kot sami pravijo, ni manjkalo težav. Te so bile zlasti velike pri izposlovanju gradbenega dovoljenja, pa tudi nekateri člani občinskega

gradnjo žrtvovali svoj redni letni dopust. Zaradi tega je ostala dejavnost strelske družine nekoliko nazadovala, vendar so imeli kljub temu lepe uspehe. Organi-

Naši strelci pri tekmovanju

zboru strelske organizacije v Celju in vrhunski strelci so bili mnenja, da ni strelišče niti v našem mestu, da tega ne odlašajo in podobno. Kljub vsem tem in

zirali so dvakrat tekmovanje za družinsko prvenstvo z zračno puško, dvakrat družinsko tekmovanje za zlato puščico, udeležili so se občinskega, okrajnega in republiškega tekmovanja za zlato puščico. Člani družine so dvakrat osvojili zlato puščico na okrajnem prvenstvu. Prvič jo je osvojil tov. Ervin Sršen, drugič pa Jože Štrajher.

Naša strelska družina je bila zastopana tudi na republiškem in državnem prvenstvu na katerem so naši strelci dosegli lepe uspehe. Ervin Sršen je na teh tekmovanjih zasedel II. mesto. Poleg vseh tekmovanj, ki so bila razpisana po koledarju strelske zveze Slovenije in okrajnega odbora Celje, so se člani strelske družine udeležili tudi vseh sindikalnih tekmovanj. Organizirano je bilo sindikalno tekmovanje po ekonomskih enotah, katerega se je udeležilo 746 članov kolektiva.

Člani strelske družine so se udeležili tudi prijateljskih tekmovanj v Storah in pri strelski organizaciji IFA v Celju. Sicer pa bi bilo predolgo naštevati vsa tekmovanja in uspehe. Navedemo naj še to, da je naša strelska družina v republiškem merilu najboljša strelska organizacija. Če upoštevamo to, da se je za prvo mesto potegovalo trideset strelskih družen v Sloveniji, tedaj je doseženi uspeh resnično velik.

Na občnem zboru so bili za svoje požrtvovalno delo pohvaljeni naslednji člani strelske družine: Anton Košec, Marjan Cvek, Ivan Ostruh, Ivan Novak, Vilki Vanovšek, Marjan Gogič, Slavko Mlakar, Mirko Korošec, Stane Pertinač, Albin Špeglič, Milan Skalar, Pilko Edi, Mirko Dobešček, Ivan Fojs, Rudi Belina, Marica Koželjnik, Jože Štrajher in Ervin Sršen.

Končno naj povemo še par besed o predsedniku strelske družine tov. Francu Mahnetu. On s pomostom pove, da je član strelske družine že petnajst let, njen predsednik pa že sedem let. Bil je tudi iniciator za gradnjo strelišča. Za strelstvo je že od nekdaj navdušen in opravlja funkcijo predsednika z vso vnemo in požrtvovalnostjo. Nedvomno bo za razvoj strelstva storil še marsikaj in mi želimo strelski družini pod njegovim vodstvom še mnogo uspehov.

**Dapisujte
V NAŠ
LIST**

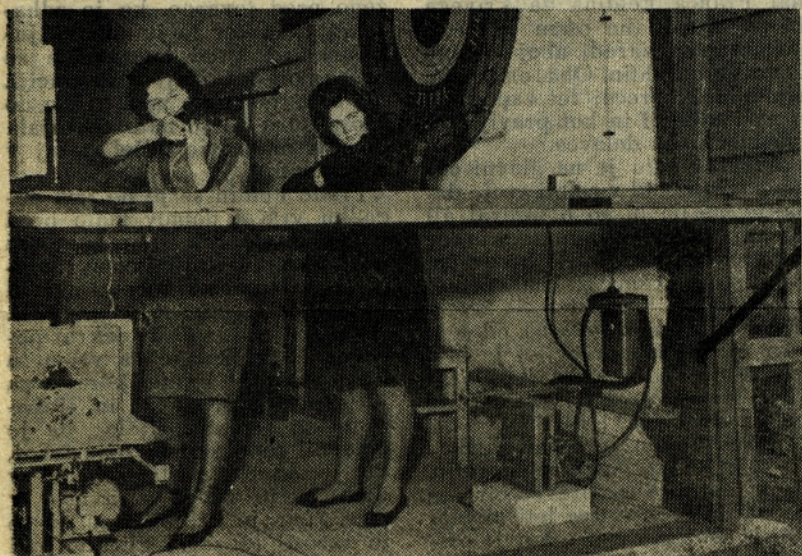
Iz popotnih zapiskov

Neko jutro v začetku oktobra, ko so se jesenske megle leno dvigovale, je espresni vlak Direct-Orient točno po voznem redu počasi privozil na šesti peron kolodvora Gare de Lyon v Parizu. Še rahel sunek in vlak se je ustavil. Iz njega se je kmalu potem vliha reka ljudi, delavcev, uradnikov, poslovnih ljudi in turistov. Med njimi so bili tokrat tudi trije člani našega kolektiva. Prispeli so v Pariz, da se udeležijo četrtega mednarodnega emajlirskega kongresa.

Pred kolodvorom že čaka vrsta taksijev. Čeprav taksi v Parizu, kjer jih je okoli enajst tisoč, relativno niso dragi, so se zanj odločili večinoma le potniki s prtljago. Vsa ostala množica ljudi pa se je raje napotila k vhodom za podzemeljsko železnico ali metro (Métropolitain). Ta je mirno in hitro brez vsakega dreka in razburjanja ljudi, požiral vso množico prispelih potnikov. Že po kratkem času so bili peroni metroja normalno zasedeni. Metro je ravnodušno in brez motenj prenesel sunek, ki je nastal ob prihodu vlaka. Za normalno življenje v mestu in za razbremenjevanje silno gostega prometa na površju, ima metro zelo važno in odločilno vlogo. Njene proge pod zemljo menijo skupno ca. 175 km in prepelje dnevno po par milijonov potnikov. Cena je enotna, velja za poljubno relacijo in za neomejeno število prestopanj z ene na drugo linijo. Na vsakem vhodu v metro in na vsakem peronu metro postaje se nahaja karta mesta Pariza z vrisano mrežo podzemeljskih linij. Na nekaterih kartah so vse linije in posamezne postaje opremljene z lučkami. Če pritisnete na gumb ob imenu ulice ali trga, kamor želite priti, se na karti posveti linija z vsemi postajami za prestopanje, po kateri je možno po najkrajši poti priti od postaje, kjer se nahajate, do ulice, ki jo iščete. Pot je tako dolgo osvetljena, dokler pritisnete na gumb. Ravno tako se v vsakem

obiskovanih turističnih središč v svetu, vozi po njegovih ulicah poleg množice domačih osebnih in tovornih avtomobilov ter mestnih avtobusov še ogromno število avtomobilov in avtobusov s tujimi registracijskimi oznakami. Čeprav so bulevarji in avenije tako širke, da lahko vozi po 5 do 8 vozil vstrie, je vendar promet na površju zelo težaven in eden izmed najbolj kričečih problemov v mestu. Pogosto nastopajo zaradi zakrčenja vozil zastoji na cestah; precej časa je treba čakati pred številnimi semaforji in k temu dodajmo še to, da so pariške ulice odprte samo za enosmerni promet, kar znatno podaljšuje pot do določenega cilja, potem vam bo jasno, zakaj taksi v Parizu ni in ne more biti v slučaju potrebe hitro prevozno sredstvo. Na račun teh prometnih težav v mestu, je bilo napisanih in izrečenih že mnogo dovtipov in kzerij.

Ko so francoski urbanisti že pred okoli 150 leti pod vodstvom G. E. Haussmanna — njegovo ime nosi danes eden izmed največjih in najlepših bulevarjev — pričeli z drzno in temeljito rekonstrukcijo mesta, so porušili cele četrti hiš in namesto teh postavili še za današnje pojme izredno široke bulevarje, avenije in monumentalne trge. Zaradi smelih urbanističnih zasnov in rešitev posameznih mestnih kompleksov, ki pa so skladno povezani v edinstven organizem, ter predstavljaajo zakroženo arhitektonsko celoto, se šteje Pariz med najlepše metropole na svetu. Danes lahko samo nemo občudujemo velikopoteznost, smelost in daljnovidnost takratnih francoskih urbanistov. In če govorimo o današnjih prometnih težavah in prenatrpanosti pariških ulic z vozili na teh širokih, genialno zasnovanih in izpeljanih ulicah ter trgih, si ne moremo predstavljati, kaj bi šele bilo, če ne bi takrat urbanisti zrli tako smelo in tako daleč naprej v prihodnost. Zaradi vseh teh te-

Članice SD pri tekmovanju

za malokalibrsko puško. Tako strelišče so si naši strelci želeli že vsa povojna leta. To svojo željo pa so uresničili s svojim lastnim delom, ob podpori naših organov delavskega samoupravljanja.

podobnim zaprekam, pa je sedaj v splošno zadovoljstvo vseh, strelišče zgrajeno.

Člani strelske družine in drugi člani kolektiva so pri gradnji strelišča res požrtvovalno delali. Mnogo je primerov, da so za to

Lažje in težje poškodbe po ekonomskih enotah v januarju

Justina Papež, si je poškodovala levo nogo v gležnju. Stopila je iz veže na prosto pa ji je spodrsnilo.

Engelbert Hudournik se je opeknel na vratu, ko je potapljal cink v kad in ga je zaradi neprevidnosti obrizgalo po vratu.

Angela Gorenjak si je poškodovala roko v zapetju, ko ji je na poti v službo spodrsnilo in je padla.

Vinko Arnšek si je poškodoval roko. Ko je zlagal pločevino, ni pazil in je udaril z roko po njej.

Anica Arlič je hotela stopiti na avtobus, pa ji je spodrsnilo in si je poškodovala nogo.

Vinko Čuden ni pazil, ko je potapljal pocinkano posodo v vrelo vodo, ki mu je brizgnila v oko in ga poškodovala.

Marija Robida je padla na poledeneli cesti na poti v službo in si poškodovala desno roko.

Dominik Javornik se je spotaknil na odpadni pločevini in se zbodol v členek leve noge.

spodrsnilo in si je poškodovala nogo.

Dominik Baumgartner se je vračal iz službe z mopedom in ga je na poledeneli cesti spodrsnilo, pri čemer si je poškodoval levo roko.

Julijana Milanez si je na poti v službo poškodovala kolk, ker ji je spodrsnilo.

Franc Šamel si je ob izstopu iz vagona poškodoval roko, ker mu je na stopnicah spodrsnilo.

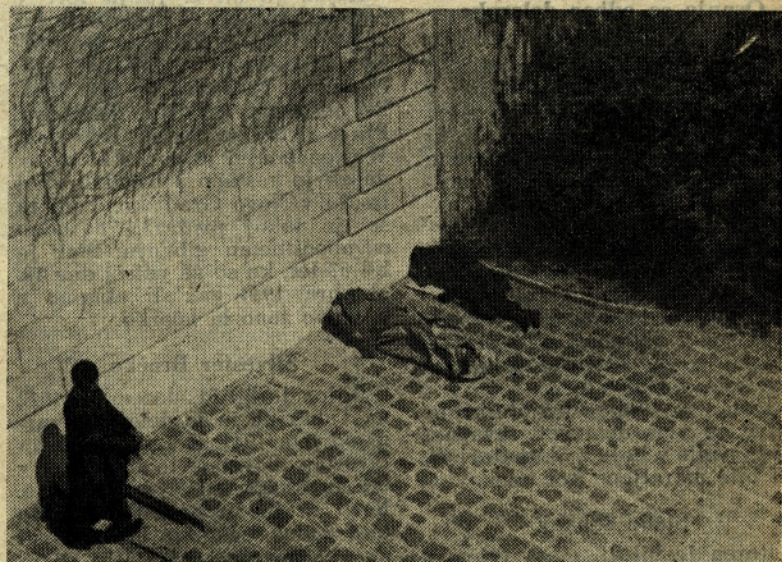
Stanko Knafelc je neprevidno snemal lonec iz robilnega stroja. Lonce mu je odletel v vrat in ga poškodoval.

Jože Ramsak si je poškodoval levo ramo. Ko je šel iz službe domov, mu je na poti spodrsnilo.

Ivan Košec si je pri upravljanju rezil na strojnih škarijah zaradi neprevidnosti poškodoval desno roko.

Jože Ogrizek si je poškodoval desno nogo. Na poti domov mu je spodrsnilo.

Ali se vam ne zdi, da so bili zelo neprevidni?!

Brezdomec...

vagonu podzemeljske železnice nahaja karta, ki prikazuje gibanje dotične linije. Na ta način lahko vsakdo brez težav, pa čeprav je prvič v mestu, razbere kje se nahaja in kod in kam naj gre, da bo prišel na pravo mesto. Pa še nekaj poleg tega, kar daje prednost metroju. Če se vam namreč mudi na vlak, sestanek ali kam drugam, tedaj za božjo voljo nikar ne vzemite taksi, tako kot je to navada v drugih večjih mestih.

Kajti, če boste to storili, potem boste verjetno sigurno zamudili kamor ste pač namenjeni. Pariz s predmestji šteje preko 6 milijonov prebivalcev in ima samo lastnih avtomobilov preko 1 milijon. Ker pa je Pariz eno izmed najbolj priljubljenih in najbolj

živ, predstavlja avto za povprečnega Parižana vsakodnevno skrb in nadlogo. Lastniki vozil so kar naprej v skrbeh in zadregi za parkirni prostor. Ob ulicah parkirajo tako na gosto eden za drugim, da je vmes prostora komaj za en peden ali še celo manj. Parkirajo povsod, kjer je le malo prostora, pa če je tam dovoljeno ali ne. Za prometne znake — prepoved parkiranja — se dasti ne zmenijo, pa tudi policija izgleda, da to marsikdaj molče tolerira. Poleg tega mora francoski lastnik vozila žrtvovati še precejšen del dohodkov za zavarovalnico, popravila in vzdrževanje. V primerjavi z ostalimi evropskimi državami je francoski bencin najdražji.

(Nadaljevanje sledi)

Maks Westen išče stike s partizani

Kot smo že v prejšnji številki omenili, si je Westen zelo prizadeval, da bi navezal stike s partizani. Do tega hotenja so ga prisilili dogodki, ki so jasno pokazali, da se bliža konec Hitlerjevemu Rajhu.

Zvezo s partizani je posredovala preko upravnika graščine Žovnek, ki je bila Westnova last, Milena Kozole. Ta upravitelj je dal partizanom izdatno denarno podporo, s katero se je hotel odkupiti Westen. Tovariš Ernest Žganik-Nestl je povedal o Westnovem prikupovanju partizanom naslednje:

Kot marsikdo, ki je imel nečisto preteklost, se je v času propadanja nemške moči skušal povezati z NOV tudi tovarnar Westen iz Celja. Seveda mu nismo zaupali. Imel sem zvezo z njim ter smo ga pozvali v Tremarje, kamor je tudi prišel. Razpostavil sem naše fante in se z njim razgovarjal. Bil je zelo prestrašen. Prinesel je paket tobaka, ki sem ga sprejel šele potem, ko sem mu odvrnil, da imamo tobak tudi sami in da ga redno prejemamo. Vprašal je, kaj hočemo. Rekel sem mu, da ga poznamo kot preganjalca delovnih ljudi in sovražnika Slovencev. Zanimal se je, kaj bi odtehtalo njegovo krivično ravnanje z našimi ljudmi in njegovo slabo preteklost. Dejal sem mu, da mora preprečiti miniranje svoje tovarne v Celju, nadalje naj nam za potrebe NOV odda svoj tiskarski stroj, za katerega smo vedeli, da ga ima. Dogovorili smo se tudi za obveščanje o početju Nemcev v Celju.

Westen je material res pošiljal in sicer matrice, barve in lonce, kar je prevajal Jakob Štor iz Tremarj. Oddal nam je tudi novo motorno kolo znamke DKW. Odko pa je pripeljal avto. Tiskarski stroj so začeli demontirati, a so bili njegovi sestavni deli pretežki za transport, tako da tiskarski stroj ni prišel do nas. Westen je prišel še drugič na sestanek, vendar nisem imel navodil glede riega, imel pa je tudi že drugo zvezo...

Osnuje se odbor delavske enotnosti

Na pobudo okrožne partijske organizacije in OF se je tudi v Tovarni emailirane posode osnoval Odbor delavske enotnosti, ki je predstavljal vodstvo začetne sindikalne organizacije. Organizirana je bila tudi Narodna zaščita s približno petdeset delavci, ki so varovali industrijske naprave, da bi ob koncu vojne ne poškodovane prišle v roke našega ljudstva in njegove oblasti. Svoji sedež je imela v poslopju nekdanje Industrijske kovinarske šole v Gaberju.

Tudi leto 1944 je terjalo svoje žrtve iz vrst delavcev tovarne, ki so padle v boju z okupatorjem ali bile ustreljene kot talci.

Stane Žabkar

Rojen je bil 21. maja 1913 na Raketu in se je kot otrok preselil v Celje, kjer je njegov oče služboval pri železnici. Izučil se je v Celju in je bil po odsluženju kadrovskega roka elektrotehnik pri rečni mornarici v Novem Sadu. Po vdoru Nemcev je prebil pet mesecev v njihovem ujetništvu. Po vrnitvi v Celje se je zaposlil v tovarni. Pridružil se je partizanom in je bil v Radmirju ujet. Odvedli so ga v celjske zapore in ga 15. februarja 1944 ustrelili kot talca.

Anton Marolt

Rojen je bil leta 1901 v Litiji. Bil je delavec. Z narodno osvobodilnim gibanjem se je povezal že leta 1942. Zaradi sovražne dejavnosti proti okupatorju so ga oktobra 1943 aretirali v Celju ter ga odgnali v Ivanje pri Ljubnem, kjer je bil 15. februarja 1944 ustreljen kot talec.

Ivan Rupnik

Rojen je bil 21. avgusta 1921 v Celju in je delal v varilnem oddelku do leta 1939, ko je moral v vojsko. Po odsluženju kadrovskega roka je ostal še šest mesecev v pilotski šoli. Ko se je

vrnil ob začetku okupacije domov, ga Westen ni sprejel na delo, ker je bil po informacijah gestapa pred vojno član protifašističnih organizacij. Odšel je v Ljubljano, kjer so ga Italijani aretirali in končno poslali v taborišče v Napoli. Ob kapitulaciji Italije 1943 se je vrnil v Ljubljano in vstopil v Prešernovo brigado. Padel je v boju pri Zireh na Gorenjskem in je tam pokopan.

Maks Štorman

Rojen je bil 10. oktobra 1910 na Ločici pri Polzeli kot sin malarja kmeta. Do leta 1942 je delal v tovarni in se že zgodaj vključil v OF. Pomagal je širiti propagandni tisk in opravljal tudi obveščevalno službo, povezan s svojim domačim krajem. Pozivu v nemško vojsko se ni maral odzvati in je odšel v partizane. Leta 1944 so ga Nemci v boju pri Ljubnem ujeli in ubili.

Anton Kušar

Rojen je bil 2. julija 1877 v Sevnici ob Savi. V tovarni je bil mojster. Bil je odločen protifašist in aktivni pripadnik OF. Nemci so ga zaprli že leta 1941. Bil je zaprt v Celju, Mariboru, Ptuj in taborišču na Teharjah. Westen mlajši je poskrbel za to, da ga je gestapo z družino vred izselil v Novo Gradiško. Tudi tu se je takoj pridružil narodno osvobodilnemu gibanju. Star je bil 67 let, ko so ga ustaši dne 12. oktobra 1944 zaklali skupno z njegovo ženo in hčerko.

Silvester Brečko

Rojen je bil 31. decembra 1912 na Teharjah in je delal v tovarni od leta 1941. Kot zaveden delavec in Slovenec je sodeloval v OF in kmalu odšel v partizane. Boril se je širom Dolenjske in tam padel v boju z belogardisti dne 10. novembra 1944.

Viktor Štefe

Rojen je bil 19. marca 1921 v Strmou pri Vojniku. V tovarni je delal kot delavec. Po prihodu okupatorja se je priključil osvobodilnemu gibanju in je širil zlasti propagandni tisk. V NOB je padel 16. novembra 1944 v Paški vasi.

Bogdan Štefe

Bil je sin delavca, rojen 3. julija 1927 v Celju. Stanoval je na Bukovčaku in delal v tovarni kot delavec. Skupno z bratom Viktorjem je sodeloval v OF. Leta 1944 je bil izdan. Gestapovci so ga prijeli in pretepli, zaradi njegove mladosti pa so ga izpustili. Prežet s sovraštvom do fašistov se je 15. septembra 1944 z več tovariši pridružil XIII. brigadi NOV v Dramljah. Kmalu je z brigado odšel v Zgornjo Savinjo.

sko dolino in je padel v boju 28. novembra 1944. Pokopan je v Mozirju.

Edvard Višnar

Rojen je bil 2. januarja 1912 v Celju kot sin delavca. Stanoval je v Novi vasi in delal v tovarni kot delavec. V NOV je odšel 11. septembra 1944 in je padel v boju s sovražnikom na Kočevskem Rogu 1. decembra 1944.

Štefan Hojnik

Rojen je bil 14. oktobra 1908 v Zadobrovi pri Škofji vasi kot sin delavca. Ker je bila družina mnogoštevilna so se s težavo preživljali. Ko je bil star komaj štirinajst let se je zaposlil v opelkarni na Ljubčuni, da se je lahko sam vzdrževal. Od leta 1924 do 1935 je delal v tovarni, nato pa je odšel služiti kadrovske rok. Dne 24. avgusta 1944 je postal borec XIII. brigade in se je udeležil bojev z Nemci pri Sv. Stefanu pri Slivnici, kjer ga je posekal sovražnik rafal. Zapustil je ženo in tri nedoraste otroke.

Frančiška Rupnik

Rojena je bila 1. oktobra 1910 v Spitalu pri Zagorju ob Savi in je stanovala pri starših v Košnici. V začetku okupacije je zapustila delo v tovarni in ostala do-

ma. Dne 11. septembra 1941 jo je okupator skupno s starši izselil v Divoš pri Sremski Mitrovici, kjer je sodelovala z osvobodilnim gibanjem. V aprilu 1944 so jo Nemci ustrelili kot talco neke na polju pri Divošu in jo tam tudi pokopali, tako da njen grob ni znan.

V začetku leta 1945, ko se je Rdeča armada hitro bližala Berlinu, zapadni zavezniki pa so vedno globlje prodirali v Rajh, Jugoslovanska armada pa je v silnem poletu lomila sovražni odpor ter hitela na zahod proti Trstu in Celovcu, so podivjani fašistični zločinci v svoji onemoglosti besneli in se znašali nad slovenskim ljudstvom. Tako so Nemci dne 12. februarja 1945 zaradi mačevanja za ubitega celjskega krajslajterja Dorfmeistra obesili v Stranica pri Frankolovem 100 naših ljudi, večidel ujetih borcev.

V tovarni se je v tem času ustanovil mladinski aktiv, ki so ga sestavljale Danica Rabuza, Beti Krumpalk in Terezija Tržan.

V začetku maja leta 1945 je celjska Narodna zaščita z železniške proge Celje-Štore pripeljala v tovarno 30 vagonov raznih živil in industrijskega materiala.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Planinci vabijo

Planinci vabijo vse svoje člane in ljubitelje planin na redni letni občni zbor Planinske skupine Email, dne 20. februarja 1964 ob 16.30. Občni zbor bo v sejni dvorani skupščine v upravnem poslopju tovarne.

KDO JE KRIV?

Delavski svet ekonomske enote 2 je na zadnji seji obravnaval vzroke slabe kvalitete posode. Ugotovili so namreč, da je precej posode, ki je kvalitetno slaba, zaradi nepravilnega ravnanja s posameznimi komadi pri snemanju s konti peči. Ker spadajo snemalke s konti peči v ekonomsko enoto 8, zahteva delavski svet ekonomske enote 2 naj odstotek slabo kvalitetne posode, ki nastaja zaradi slabega ravnanja s posameznimi komadi pri snemanju s konti peči bremeni ekonomsko enoto 8. Glede tega so sklenili, da bodo na prihodnje zasedanje delavskega sveta povabili predstavnika kontrole in se o kontroli bolje pogovorili.

Če je krivda res ugotovljena, je njihova zahteva upravičena, snemalke posode pri konti pečeh pa bi morale bolj paziti pri delu, da bi ta problem sploh ne obstajal.

-ej

GREMO NA IZLET

Najbolje je, če se odpravimo v dom na Paškem Kozjaku. Dom stoji na mestu od koder se nam odpira lep razgled po Savinjski in Mislinjski dolini. Leta 1954 je bil zelo lepo obnovljen in razpolaga z 10 posteljami in 40 skupnimi ležišči. V neposredni bližini doma so krasna smučišča in lahko pridejo na svoj račun tudi smučarji. Dom je oskrbovan in odprt celo leto. Najlažji pristop je od železniške postaje Pakla na progi Celje-Dravograd. Od te železniške postaje do doma je eno uro in pol hoda.

NAŠA DRUŽINÁ

(Nadaljevanje z 2. strani)
Šnji položaj družbeno pogojen, da je danes nemoralen in neopravičen. V tem močnem etičnem boju raste tudi pomen očetovstva in očetovske ljubezni, saj temelji na enakopravni zvezi z ženo. Mož postane z ustanovitvijo družine prav tako zavesten vzgojitelj otrok kot žena, saj so ji do nedavnega edini zaradi biološke funkcije pridelali vlogo vzgojiteljice. Ženi ostajajo večje vzgojne dolžnosti le v rani otroški dobi in ima takrat zato največje možnosti za neposredno prvo vzgojo.

ZAKLJUČEK DRUŽINSKE TRAGEDIJE

Pred časom je petčlanski senat okrožnega sodišča v Celju spoznal Franca Feldina za krivega in ga obsodil na osem let strogega zapora zaradi uboja lastne žene Vere Feldin. Oba, on in ona, sta bila že precej let zaposlena v naši tovarni in kot pravijo nista bila slaba delavca.

Franc Feldin je na glavni obravnavi priznal v celoti svoje dejanje, ne da bi ga olepševal ali pa kaj prikrival. Iz priznanja ter iz izpovedi priče je šlo predvsem za tragičen konec zakonskih nespornostov. Feldinova sta živela skupaj kot mož in žena od leta 1949 in več kot deset let je bilo v zakonu vse v redu. Rodilo se jima je več otrok od katerih sta ostala dva živa.

Franc Feldin je še mlad. Star je šele 36 let. Nekateri pravijo, da je zadnje čase preveč pil, žena pa da zadnje dve leti ni bila zvesta svojemu možu, kar je privedlo do ostrejših zakonskih konfliktov.

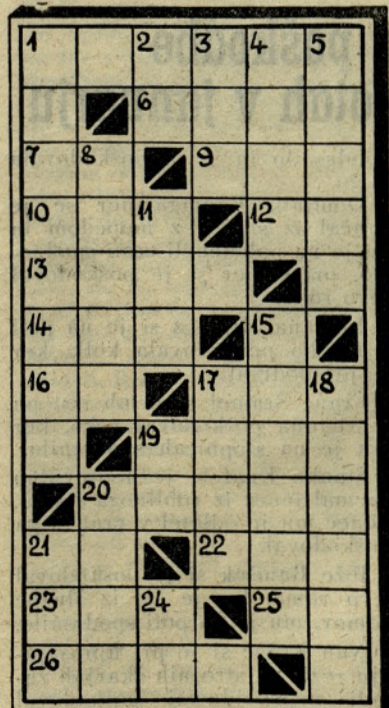
Dne 9. novembra 1963 je dosegla napetost, ki se je vedno

bolj stopnjevala v možu, svoj vrhunec. Ta dan je čakal svojo ženo pred tovarno, ko je odhajala z dela ker ga je mučila ljubosumnost. Pred tem pa je že precej pil v bližnji restavraciji. Na cesti je prišlo med njima do spora. Ona se je nato odpeljala domov, on pa je odšel nazaj v restavracijo.

Franc Feldin se je po tem dogodku vračal domov malo pred polnočjo. Čeprav se je že 4 dni prej odselil s svojimi otroki k teti, se je spotoma vseeno oglasil na svojem stanovanju pri ženi. Hotel se je z ženo še enkrat pogovoriti. Potrkal je na vrata in ko je zaslišal ženinke korake ga je zaradi užaljenosti in ljubosumnosti »nekaj prijel«, da je potegnil žepni nož in ženo takoj, ko je odprla vrata zabodel v prsa in jo zadel naravnost v srce. Žena je kriknila, on pa se je zgrozil in začel klicati ljudi na pomoč. Poklical je tudi rešilni avto, toda za ženo ni bilo več pomoči. V bolnici je kmalu umrla.

ej

MALA KRIŽANKA

ljudska tehnika; 9. dvojina od glagola »sem; 10. krajše časovno obdobje; 12. vzklík bolečine; 13. pristanišče ob Kaspijskem morju; 14. ime ameriške filmske igralka Gardner; 15. sedemnajsta črka abecede; 16. kemični znak za Radij; 17. nadav, predplačilo; 19. del gledališča; 20. znamka nekaterih toaletnih potrebščin; 21. znamka italijanskih avtomobilov; 22. severni jelen; 23. ekipa, moštvo; 25. kvartaški izraz; 26. ratar.

NAVPIČNO: 1. reka v Srbiji; 2. predlog; 3. lito železo; 4. vulkanski pepel tudi ulica in kmetijsko gospodarstvo v Celju; 5. pokrajina v severni Španiji med Baskijskim morjem in gornjim Ebroz z glavnim mestom Vitoria; 8. najbolj razširjena rastlina; 11. luka v Izraelu; 15. tunel; 17. del imena glavnega mesta Etiopije; 18. pripadnik arabskega naroda; 19. pi-jaka starih Slovanov; 20. arabski knez; 21. tuje moško ime; 24. avtomobilska oznaka Maroka.

-SV-

VODORAVNO: 1. geometrijsko telo; 6. vrsta posode, (novejši izdelek naše Tovarne); 7. kratica za